

Nâng cao chất lượng đảng viên và tăng cường quản lý kinh tế ở một nhà máy cơ khí

Bùi Thanh

Nhà máy cơ khí Trần Hưng Đạo là một nhà máy lớn, chế tạo máy động lực đầu tiên ở nước ta. Hằng năm, nhà máy chế tạo hơn một nghìn máy đi-ê-zen 20 mã lực và chế tạo thử các loại máy đi-ê-zen 8,5 mã lực, 10 mã lực và 80 mã lực cùng mấy trăm tấn phụ tùng các loại máy nổ. Từ vài chục công nhân tay nghề bậc trung bình và một số ít thiết bị máy móc cũ khi mới xây dựng, đến nay nhà máy đã có trên 1.500 cán bộ, công nhân, lao động, nhân viên công tác và nhiều thiết bị máy móc từ loại thông thường, đến loại quý. Nhà máy đào tạo được một tập thể công nhân cơ khí có tay nghề khá, có khả năng gia công những chi tiết khó; một tập thể cán bộ, nhân viên công tác quản lý có tinh thần và năng lực đi sâu vào nghiệp vụ, một tập thể cán bộ kỹ thuật đã quen thiết kế và phương pháp công nghệ máy đi-ê-zen ! Đảng bộ nhà máy có tuyệt đại phận đảng viên luôn nêu cao tính tiên phong gương mẫu, ngày đêm lao động cần cù, ra sức rèn luyện tay nghề, đi sâu vào nghiệp vụ, tích cực học văn hoá, khoa học, kỹ thuật, quản lý kinh tế, phấn đấu không ngừng đạt năng suất lao động cao, chất lượng sản phẩm tốt; tổ chức và động viên phong trào quần chúng thi đua sản xuất, công tác, quản lý kinh tế và kỹ thuật của nhà máy bắt đầu được đưa vào nền nếp. Vấn đề trả lương theo sản phẩm và các chế độ, chính sách bồi dưỡng động viên công nhân, nhân viên hăng hái sản xuất, công tác, đã được thực hiện có kết quả. Năm 1968, nhà máy đạt thành tích xuất sắc các mặt và được Bộ tặng cờ đơn vị sản xuất khá nhất ngành cơ khí. Năm 1969, nhà máy lại hoàn thành toàn diện các chỉ tiêu sản xuất cao hơn năm 1968.

Bước sang năm 1970, nhiệm vụ sản xuất của nhà máy nặng nề hơn nhiều so với năm 1969. Nhà máy phải hoàn thành toàn diện các chỉ tiêu giá trị tổng sản lượng, giá trị sản phẩm chủ yếu, giá trị thương phẩm, so với năm 1969, tăng hơn khoảng từ 18% đến 22%. Để thúc đẩy việc thực hiện các chỉ tiêu kinh tế, ngay

từ những tháng đầu năm, đại hội đảng bộ nhà máy đã đề ra việc khôi phục các chế độ quản lý kinh tế đã được thực hiện tương đối tốt trong những năm 1962-1966 và bị buông lỏng trong những năm có chiến tranh phá hoại; thực hiện tốt cuộc vận động cải tiến quản lý kinh tế, đưa công tác quản lý tiên tiến vào nền nếp. Đảng uỷ nhà máy ra nghị quyết phát động phong trào lao động sản xuất, phong trào thi đua; nghị quyết về công tác xây dựng Đảng. Nhưng bốn tháng đầu năm, nhà máy chỉ làm ra 117 máy và 4,2 tấn phụ tùng máy nổ, đạt 7,2% kế hoạch năm. Sở dĩ kế hoạch đạt thấp là do nhiều nguyên nhân, như bị mất điện luôn, dịch cúm làm công nhân nghỉ lao động tới 84.000 giờ, tương đương với 38 công nhân nghỉ sản xuất cả một năm; ý thức tự giác của công nhân, nhân viên chưa được đưa lên đều. Tổ chức sản xuất, quản lý kinh tế chưa được chặt chẽ, còn sơ hở. Công tác định mức lao động còn lạc hậu, phương pháp công nghệ chưa ổn định, tỷ lệ sai hỏng còn cao, số công nhân đi muộn về sớm, nghỉ không có phép khá nhiều, vv...

Để khắc phục khó khăn, nhược điểm đẩy sản xuất lên, cuối tháng 4-1970, đảng uỷ nhà máy ra nghị quyết: “Chấn chỉnh lại tổ chức sản xuất và cách quản lý; mau chóng đưa công tác quản lý tiên tiến vào nền nếp; chú trọng khâu quản lý lao động, chất lượng sản phẩm”. Quyết định này được đảng uỷ và giám đốc hoàn toàn nhất trí và hạ quyết tâm thực hiện. Đồng chí giám đốc nhà máy đưa ra một loạt biện pháp về quản lý và tổ chức sản xuất như xây dựng chế độ chỉ đạo sản xuất theo tiến độ, mở rộng chế độ làm lương theo sản phẩm và thi hành việc khen thưởng, kỷ luật kịp thời; bổ sung chế độ thi nâng cấp, chế độ khen thưởng bảo đảm chất lượng sản phẩm và đặt chế độ bồi thường khi làm hỏng sản phẩm, làm hỏng máy móc, thiết bị, làm hỏng hoặc để mất dụng cụ đồ nghề. Tăng cường kiểm tra ca ba. Phân công kiểm tra, đôn đốc các ca sản xuất, vv...

Liên sau đó, Nghị quyết của Bộ chính trị Trung ương Đảng về cuộc vận động nâng cao chất lượng đảng viên và kết nạp đảng viên Lớp Hồ Chí Minh tới nhà máy. Đảng uỷ tổ chức nghiên cứu và quyết định bước đầu là *xác định lại nhiệm vụ chính trị của đảng bộ, hướng mọi hoạt động của tổ chức đảng vào việc làm*

chuyển biến công tác tổ chức sản xuất và quản lý kinh tế của xí nghiệp đạt hiệu quả kinh tế rõ rệt ngay từ đầu cuộc vận động. Qua thực hiện các mục tiêu kinh tế kỹ thuật của nhà máy mà rèn luyện đảng viên. Mặt khác nâng cao chất lượng đảng viên phải nhằm phục vụ cho những yêu cầu kinh tế trước mắt và sau này của nhà máy. Hướng chung là xây dựng một đội ngũ đảng viên có ý chí phấn đấu cao, có trình độ quản lý kinh tế khá, trình độ kỹ thuật, tay nghề, nghiệp vụ kinh tế vững, có năng lực tổ chức động viên phong trào quần chúng, xây dựng được những chi bộ thật sự là hạt nhân lãnh đạo, đoàn kết quần chúng ở cơ sở.

Để thực hiện yêu cầu và phương hướng nói trên, đảng uỷ đã hướng toàn thể cán bộ, đảng viên vào mấy vấn đề sau đây: Trước hết, làm cho trong đảng bộ nhà máy *sôi lên một khí thế phấn đấu với tinh thần mới.* Động viên cán bộ, đảng viên và công nhân, nhân viên phấn đấu hoàn thành toàn diện kế hoạch năm 1970 của nhà máy vào ngày 20-12-1970, và quyết tâm vượt 22% chỉ tiêu sản phẩm chủ yếu so với năm 1969. Động viên toàn bộ đảng bộ và nhà máy vươn lên mạnh mẽ để chuẩn bị thực hiện kế hoạch sản xuất năm 1971, bảo đảm cho kế hoạch này có giá trị tổng sản lượng tăng hơn năm 1970 là 33,3%. Các chỉ tiêu khác như giá trị sản phẩm chủ yếu, giá trị thượng phẩm đều tăng nhiều so với năm 1970. Chất lượng sản phẩm phải được nâng cao mau chóng, đạt trình độ kỹ thuật tiên tiến. Năng suất lao động năm 1971 phải đạt bằng năng suất lao động năm 1966 là năm đạt cao nhất từ trước tới nay. Đồng thời, chuẩn bị mọi mặt để năm 1975 có thể sản xuất tăng gấp năm lần về số máy và công suất của tổng số máy đó.

Cán bộ, đảng viên phải thật sự gương mẫu và vận động quần chúng tham gia việc *chấn chỉnh tổ chức sản xuất, cải tiến quản lý, đưa vấn đề quản lý kinh tế vào nền nếp.*

Đảng uỷ coi việc rèn luyện đảng viên trong thực tế sản xuất công tác, tăng cường sự chỉ đạo hàng ngày đối với công tác là cách thiết thực giúp cho đảng viên nâng cao trình độ chính trị và năng lực công tác của mình. Cơ sở để đảng viên rèn luyện trong thực tế là việc thực hiện nhiệm vụ sản xuất và những biện

pháp tổ chức sản xuất và quản lý kinh tế, nội quy về kỷ luật lao động. Đi đôi với những biện pháp giáo dục tư tưởng và tổ chức của Đảng, cơ quan quản lý nhà máy đã đề ra những quy định về tổ chức khá chặt chẽ, đã có tác động trở lại đối với cán bộ, đảng viên. Hằng ngày cán bộ chính quyền các phân xưởng và nhà máy theo sát, nắm chắc những ai đi muộn về sớm, ngủ, chơi trong giờ lao động và kỷ luật thích đáng. Biện pháp này đã có tác dụng rõ rệt, chấm dứt tình trạng đi muộn về sớm của một số cán bộ, công nhân, nhân viên. Ngày nghỉ không có lý do đã giảm từ 21,5 ngày công bình quân 4 tháng đầu năm đến nay tăng lên 23 ngày công bình quân trong tháng. Bổ sung về kỷ luật lao động của nhà máy như một công nhân 3 lần đi muộn về sớm thì năm đó không được thi nâng cấp. Thực hiện tốt chế độ thưởng đối với công nhân liên tục làm ra sản phẩm đảm bảo chất lượng; đồng thời bắt bồi thường đối với những công nhân làm hỏng sản phẩm quá mức quy định, làm hỏng máy móc, thiết bị hoặc để mất dụng cụ đồ nghề. Xây dựng định mức lao động và trả lương theo sản phẩm 100% ở nhiều khâu sản xuất như đúc, rèn gò, cơ khí I, cơ khí II, bơm cao áp. Ở các khâu lắp ráp dụng cụ thì áp dụng chế độ lương khoán hoặc thưởng hoàn thành kế hoạch theo tiến độ. Hằng ngày các cán bộ phân xưởng đã nắm được tình hình khen thưởng kịp thời những người làm khá nhất, kỷ luật những người làm sai để động viên phong trào. Sau nữa là việc xây dựng chế độ chỉ đạo sản xuất theo tiến độ. Những hình thức trên đây đã giúp cán bộ, công nhân, nhân viên, trong đó có đảng viên, khắc phục lối suy nghĩ và làm việc của người sản xuất nhỏ, tự do vô kỷ luật, làm bừa làm ẩu, lười lao động, biếng học tập; khuyến khích mọi người xây dựng phong cách làm việc phù hợp với sản xuất công nghiệp lớn, quan tâm tới kết quả lao động của mình; nâng cao ý thức làm chủ tập thể, ý thức trách nhiệm, ý thức tổ chức và kỷ luật; thúc đẩy mọi người ra sức học tập văn hoá, khoa học và kỹ thuật, công nhân thì rèn luyện tay nghề, cán bộ và nhân viên làm công tác quản lý thì đi sâu hơn nữa vào nghiệp vụ.

Đảng uỷ tăng cường công tác kiểm tra và quản lý nội bộ nhằm phát hiện những ưu điểm, khuyết điểm của đảng viên, của tổ chức cơ sở, thúc đẩy cán bộ, đảng

viên thực hiện tốt các biện pháp chấn chỉnh tổ chức sản xuất và quản lý kinh tế của giám đốc đưa ra. Công tác kiểm tra của đảng uỷ sâu hơn trước, đi vào những vấn đề thực hiện đường lối chính sách của Đảng và Nhà nước, nhiệm vụ sản xuất của nhà máy; trong đó coi trọng kiểm tra việc phấn đấu của đảng viên nhằm đạt năng suất lao động cao, chất lượng sản phẩm tốt, kiểm tra việc đảng viên thực hiện các định mức lao động, trả lương theo sản phẩm; chấp hành kỷ luật lao động, bảo quản thiết bị vật tư hàng hoá. Đảng uỷ kiểm tra chất lượng đảng viên qua nhiều khâu, nhiều tổ chức, qua ban chi uỷ báo cáo về công tác chi bộ, qua đồng chí giám đốc báo cáo về sản xuất, qua phong trào quần chúng các đoàn thể thanh niên, công đoàn báo cáo về phong trào quần chúng, qua những ý kiến của quần chúng phê bình đảng viên. Việc đảng uỷ kiểm tra sâu và thường xuyên đã đưa lại kết quả tốt: uốn nắn kịp thời những thiếu sót của đảng viên, giúp đảng viên nhận thức đầy đủ hơn trách nhiệm của mình mà nâng cao hơn nữa ý thức phấn đấu cách mạng, năng lực sản xuất và công tác, thực hiện và vận động quần chúng thực hiện bằng được các biện pháp, chỉ tiêu sản xuất của nhà máy, thực hiện đầy đủ vai trò tiên phong gương mẫu của mình.

Đảng uỷ còn coi trọng việc củng cố sức mạnh của các chi bộ và các tổ đảng. Bồi dưỡng lý luận chính trị, phương thức công tác cho các đồng chí bí thư chi bộ, chi uỷ viên và tổ trưởng đảng. Nâng cao chất lượng sinh hoạt của các tổ chức cơ sở đảng bảo đảm sinh hoạt chi bộ, đảng viên thảo luận đường lối chính sách của Đảng và Nhà nước, nhiệm vụ của nhà máy, kế hoạch sản xuất công tác của phân xưởng, phòng và công tác nội bộ. Sinh hoạt chi bộ còn xoay quanh việc *kiểm tra giáo dục đảng viên chấp hành tốt các biện pháp quản lý* giám đốc đề ra thực hiện tốt các định mức lao động và làm theo lương sản phẩm, bảo quản thiết bị, dụng cụ, vật tư hàng hoá, rèn luyện tay nghề, nâng cao nghiệp vụ. Hằng tháng đảng uỷ đã hướng dẫn cho các đồng chí bí thư chi bộ về chủ đề tư tưởng và nội dung cần được tập trung thảo luận trong kỳ sinh hoạt chi bộ. Đảng uỷ còn theo sát uốn nắn kịp thời những thiếu sót tạo điều kiện cho chi bộ nâng cao chất

lượng sinh hoạt. Tất cả giúp các chi bộ và tổ đảng làm tốt hơn nữa việc quản lý và rèn luyện đảng viên.

Ngoài ra, việc mở lớp giáo dục cho đối tượng kết nạp vào Đảng, đảng viên mới, đảng viên nói chung về đường lối chính sách, mục đích và lý tưởng của Đảng được đảng uỷ quan tâm và làm tốt hơn. Các lớp học văn hoá, khoa học và kỹ thuật, quản lý kinh tế do nhà máy tổ chức vẫn tiếp tục phát triển; đảng viên đi học đông đủ hơn trước.

Kết quả bước đầu của cuộc vận động nâng cao chất lượng đảng viên và việc chấn chỉnh công tác quản lý sản xuất của nhà máy đã tạo nên một không khí lao động sản xuất mới, các nguyên tắc, chế độ quản lý được thực hiện tốt hơn trước. Cuối cùng đã mang lại hiệu quả kinh tế cụ thể. Trong mấy tháng qua, bình quân mỗi tháng nhà máy sản xuất được 133 máy và 4,5 tấn phụ tùng máy nổ, so với cả bốn tháng đầu năm 1970 chỉ làm được 117 máy và 4,2 tấn phụ tùng máy nổ. Nếu nói riêng khâu đúc thì quý ba 1970 làm được 800 thân máy, bằng số thân máy làm trong cả năm 1968. Khâu sản xuất bơm cao áp, chỉ tính sản xuất trong hai tháng quý ba 1970 đã bằng cả 9 tháng đầu năm 1969. Do sản xuất tốt như vậy, nên mặc dù 4 tháng đầu năm kế hoạch đạt thấp, hết quý ba giá trị thương phẩm đã đạt 77% so với cả năm và giá trị sản phẩm chủ yếu cũng đã đạt 72,6%. Nhiệm vụ quý tư còn nặng nề, khó khăn còn lớn nhưng với tinh thần phấn đấu sôi nổi, chỉ đạo chặt chẽ, nhà máy có khả năng hoàn thành kế hoạch năm 1970 trước hạn định.

Những kết quả bước đầu nói trên đây cho chúng ta những kết luận gì ?

Theo chúng tôi, việc chỉ đạo cuộc vận động nâng cao chất lượng đảng viên của đảng bộ nhà máy Trần Hưng Đạo đã gắn chặt với nhiệm vụ nặng nề và cấp bách của nhà máy. Nó đã tập trung giải quyết những khâu yếu, mặt yếu trong công tác quản lý kinh tế của nhà máy. Thực tế cho thấy: muốn nâng cao chất lượng đảng viên, trước hết đảng bộ phải xác định cho rõ nhiệm vụ chính trị, tức là xác định rõ nhiệm vụ, mục tiêu và biện pháp đẩy mạnh sản xuất và các mặt công tác của nhà máy. Tổ chức đảng phải thảo luận và quyết định những phương hướng biện

pháp lớn và thống nhất hành động, các tổ chức chính quyền và đoàn thể thực hiện những vấn đề kinh tế kỹ thuật của nhà máy, *nhằm tạo ngay những tiến bộ, mới làm chuyển biến mạnh trong công tác quản lý sản xuất và đời sống*. Tất cả sự hoạt động của đảng bộ phải xoay quanh vào việc thực hiện các nhiệm vụ đó. Trên cơ sở thúc đẩy sự hoạt động chung của toàn đảng bộ đối với nhiệm vụ chính trị mà rèn luyện đảng viên. Rèn luyện đảng viên được thực hiện thông qua lao động sản xuất trước mắt, đồng thời có kế hoạch nâng cao lâu dài về mọi mặt, phù hợp với yêu cầu của nhà máy.

Thực tế cũng cho thấy: việc nâng cao chất lượng đảng viên bao gồm nhiều mặt, phải làm nhiều cách. Trong đó hết sức chú trọng việc *kết hợp chặt chẽ những biện pháp của Đảng với những biện pháp tổ chức của cơ sở quản lý*. Hết sức chú trọng cải tiến công tác lãnh đạo của những đảng viên là cán bộ lãnh đạo nhà máy, làm cho công tác tổ chức sản xuất được chấn chỉnh, cải tiến, thúc đẩy sản xuất tiến nhanh, chất lượng sản phẩm tốt, bảo đảm kế hoạch của Nhà nước giao cho. Nếu chúng ta chỉ loay hoay vào những công tác đảng vụ đơn thuần, tách rời hoạt động sản xuất thì cuối cùng nhiệm vụ sản xuất không đạt, mà chất lượng đảng viên cũng không được nâng cao.

Những chuyển biến của đảng bộ nhà máy Trần Hưng Đạo tuy mới là bước đầu, nhưng theo chúng tôi đó là phương hướng đang cần được chúng ta suy nghĩ và vận dụng.